

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.67/2017/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. január 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt ... vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. május 04. napján kihirdetett 42(II.)Kb.981/2015. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményeit egységesen súlyos testi sértés büntette kísérletének (Btk. 164. § (1)-(3) bekezdés) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 300 (háromszáz) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A vádlott részére a 300.000,- (háromszázezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 15 (tizenöt) havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott a pénzbüntetést nem fizeti meg, illetve egy havi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A lefokozásra és a halmazati büntetésre vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. május 04. napján kihirdetett 42(II.)Kb.981/2015. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki - a vádtól eltérően - a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett garázdaság vétségében, és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő könnyű testi sértés vétségében, ezért halmazati büntetésül 400 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 400.000 forint pénzbüntetésre és lefokozásra ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 20 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egy havi részlet megfizetésének elmulasztása esetére rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. Kötelezte a vádlottat 328.001 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be téves jogi minősítés miatt, súlyosabb büntetés, felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása, illetve pártfogó felügyelet elrendelése és kötelező magatartási szabályok előírása érdekében. A vádlott felmentésért

fellebbezett. A védő enyhébb, kisebb összegű pénzbüntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által rögzített tényállást egészítse ki, majd az ítéletet változtassa meg. A vádlott cselekményét minősítse a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértés bűntette kísérletének. A vádlottat ítélje börtön fokozatú szabadságvesztésre, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel. Rögzítse, hogy végrehajtás esetén a vádlott a büntetés 2/3 részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelje el a vádlott pártfogó felügyeletét és kötelező magatartási szabályként írja elő, hogy nyilvános helyen nem fogyaszthat szeszesítalt. Kifejtette, hogy a katonai tanács hiányosan állapította meg a tényállást, amikor nem rögzítette, hogy a söröskorsó a sértett fejére mért ütéstől tört össze. Ezt a körülményt K.L.K. vallomása is tartalmazta. Ezzel a kiegészítéssel a tényállás már megalapozott lesz, mentes a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontjában írt hiányosságtól. Az így megállapított tényállásból pedig egyértelmű következtetés vonható le a súlyos testi sértés bűntette kísérletére. Az ügyészi álláspont szerint a pénzbüntetésnek a vádlott esetében eddig sem volt visszatartó hatása, azok eddig sem érték el a céljukat, súlyosabb büntetés kiszabása szükséges. Utalt továbbá arra, hogy indokolatlan a lefokozás, mert a vádlott a méltatlanság kimondásával a rendfokozatát már elveszítette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.728/2015/5. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezést pontosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, melynek keretében a vádlottat a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés szerint minősülő és büntetendő súlyos testi sértés bűntette kísérletében mondja ki bűnösnek, ítélje szabadságvesztésre, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel. Rendelje el a pártfogó felügyeletét és magatartási szabályként írja elő, hogy a vádlott nyilvános helyen nem fogyaszthat szeszesítalt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. A fellebbezést bejelentő katonai ügyész álláspontjával szemben azonban kifejtette, hogy a tényállás jelen formájában megalapozott, nincs jelentősége annak a megállapításnak, hogy a korsó a sértett fejére mért ütés következtében tört össze.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn, és elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az eljárást szüntesse meg jogos védelmi helyzet miatt, másodsorban az eltérő jogi minősítésre és súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte. Utalt arra, hogy ha védenca bűnössége a másodfokú eljárás során is megállapításra kerül, akkor is szükségtelen vele szemben lefokozás katonai büntetés kiszabása. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy abban a részben ért egyet az elsőfokú bíróság tényállást megállapító tevékenységével, hogy valóban szükségtelen volt rögzíteni a korsónak a sértett fején történő összetörését. A vádlott részéről valóban nem került sor súlyos testi sértés bűntette kísérletére. Nem volt az ütésben olyan erő, amely ezt megalapozná. Kifogásolta azonban, hogy a törvényszék az összes releváns bizonyítékot nem értékelte. Az orvosi látleletet és az orvosszakértői véleményt kellett volna értékelni és az egyes vallomásokkal összevetni. Ez elmaradt, és így került bele a történeti tényállásba a kölcsönös dulakodás megállapítása. Helyes értelmezés mellett azonban ez nem történhetett volna meg. A vádlotton ugyanis több sérülés volt, a sértetten azonban csak egy. Elfogadhatatlan az is, hogy az elsőfokú katonai tanács a sértett irányába elfogult élettársa vallomására alapozta a tényállást. Valójában - helyes értelmezés mellett - csak azt lehetett volna megállapítani, hogy a sértett bántalmazta a vádlottat, aki ennek hatására csak egyszer ütött. Nem véletlen, hogy a vádlott volt az, aki a földre is lekerült, a sérülése is ezt igazolja. A sértett kezdte a

bántalmazást is, majd azt kitartóan folytatta. Ennek vetett végett az, amikor a vádlott egy kaszálo mozdulattal a korsóval tarkón vágta a sértettet. Téves szemlélet volt az az elsőfokú bíróság részéről, hogy a cselekményt szétbontotta, holott azt egységesen kellett volna vizsgálni. Álláspontja szerint ezt a követelményt támasztják alá a BH.1986.88. és 1997.512. számú eseti döntésekben kifejtett álláspontok. Hivatkozott továbbá arra, hogy a vádlott infarktuson esett át és vészhelyzetben is szenved, ezért kellett őt a helyszínen azonnal ellátni.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy ő jogos védelmi helyzetben cselekedett. Csatlakozott a védője által előadottakhoz és a felmentését kérte.

A katonai ügyész, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés, indítvány nem alapos.

A lefolytatott katonai büntetőeljárás előzményeként megállapítható, hogy az ügyben eredetileg a ...i Járási Ügyészség emelt vádat B..../9-I. számon 2014. március 13-án a ...i Járásbíróság előtt. A járásbíróság belekezdett a tárgyalásba, majd észlelte, hogy az elkövetés idején a vádlott a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja volt, ezért az ügyet - tévesen - a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsához tette át hatáskör hiányában. Az ítéltábla katonai tanácsa az ügyet a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsához küldte meg. A Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztálya a katonai büntetőeljárásra tartozó ügyben a vádképviselőt átvette.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottal, a kihallgatott tanúkkal, valamint a tárgyaláson meghallgatott szakértővel szemben törvényes figyelmeztetéseket alkalmazott, az okirati bizonyítékokat is a törvényes formában tette a bizonyítás anyagává. Amikor az előző tárgyalás óta több mint hat hónap telt el, akkor az elsőfokú katonai tanács a tárgyalást előlről kezdve, azt a korábbi tárgyalás anyagának ismertetésével ismételte meg.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson vallomást tett, melyben tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. Védekezést terjesztett elő, mely szerint a sértett kezdeményezte a konfliktust, folyamatosan bántalmazta, támadta őt, és ezen folyamatos támadás megszakítása érdekében vágta fejbe egy söröskorsóval. **Vádlott** a nyomozás során nem kívánt vallomást tenni, majd egy írásbeli vallomást csatolt be, amely tartalmilag megegyezett a tárgyaláson tett vallomásával. Az elsőfokú katonai tanács a tényállást a vádlott védekezésével szemben részben a sértett vallomása, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai, közülük is elsősorban K.L.K. tanú vallomása, a tárgyaláson kihallgatott orvosszakértő véleménye, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, azok közül is elsődlegesen az ismertetett orvosszakértői vélemény, és orvosi dokumentációk alapján állapította meg. A söröskorsóval való ütés tényét a vádlott is elismerte, a bizonyítékok mérlegelésére az azt megelőző cselekménysor tekintetében volt szükség. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ebben a tekintetben az egyetlen szemtanú, K.L.K.-nak a nyomozás során tett vallomását fogadta el. A tanú a sértett élettársa, és a tárgyalási vallomásában már a sértetre nézve kedvezőbben tette meg a vallomását, azonban a nyomozati vallomása mind a vádlott, mind a sértett tekintetében tartalmazta az őket terhelő adatokat, a bántalmazás kölcsönösségét, így az egy objektív

tartalmú vallomásnak tekinthető, továbbá azt részleteiben alátámasztották az ügy egyéb bizonyítékai is. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 3. oldal 4. bekezdésétől a 8. oldal végéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző indokát adta annak, hogy miért nem a vádlotti védekezést fogadta el a tényállás alapjául.

Egyetértett a másodfokú katonai tanács az első fokon eljáró katonai ügyész írásbeli fellebbezésében kifejtett azon állásponttal, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás részben megalapozatlan, a Be. 351. § (2) bekezdés b./ pontja szerint hiányos. Már a vádirat is tartalmazta, mind a vádlott, mind a sértett a tanúk vallomásai, továbbá az orvosi dokumentáció is alátámasztotta azt a körülményt, hogy a sértett fején a söröskorsó összetört. Az elsőfokú bíróság mellőzte ennek a körülménynek a megállapítását, pedig ebből éppen a cselekmény jogi minősítésére lehet következtetést levonni. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a rendelkezésre álló iratokra figyelemmel a történeti tényállást annyiban egészíti ki, hogy: „... .. őrnagy egy söröskorsóval egy alkalommal tarkón ütötte sértettet, melynek következtében annak fején a korsó összetört.” Ezen túlmenően a másodfokú katonai tanács az elsőfokú ítélet történeti tényállása 3. oldal 2. bekezdését mellőzi, mint szükségtelent. Az ítélet tábla katonai tanácsa a vádlott személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy; „Szolgálati viszonyának megszüntetésére méltatlansági eljárás keretében került sor. Jelenleg az ... Kft-nél dolgozik 6 órás munkában, mint irodavezető. Havi nettó jövedelme 95.000 forint.”

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

Megállapítható, hogy a vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített és a másodfokú katonai tanács által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítélet Tábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. A vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás átmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

A katonai ügyésznek a jogi minősítést támadó fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, tévedett azonban a cselekmény jogi minősítését illetően. A ...i Járási Ügyészség a katonai büntetőeljárásban átvett vádirata szerint ...t az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés bűntettének kísérletével vádolta. Ezt a vádat a katonai ügyész perbeszédében olyan formában tartotta fenn, hogy az elbírálás idején hatályban lévő büntető törvény alkalmazásával a vádlott bűnösségének kimondását a Btk. 164. § (3) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés bűntett kísérletében kérte. Helyesen döntött el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottnak és védőjének a jogos védelemre történő hivatkozását nem fogadta el. Ebben a tekintetben a Fővárosi Ítélet Tábla osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet 9. oldal közepétől a 10. oldal alulról 2. bekezdéséig kifejtett jogi álláspontját. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösségét nem az eredeti vád szerinti bűncselekményben, hanem a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett garázdaság vétségében és a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő könnyű testi sértés vétségében állapította meg. A könnyű testi sértés vétsége és súlyos testi sértés bűntette kísérletének elhatárolása során nem a magatartás eredményének, hanem az elkövető tudattartalmának van

jelentősége, nevezetesen, hogy a véghezviteli magatartás kifejtésének az időpontjában az elkövető tudata átfogta-e a hosszabb gyógytartamú testi sérülés, vagy betegség bekövetkezésének a lehetőségét, és azt kívánta, vagy ebbe belenyugodott. A tudattartalomra vonatkozóan pedig a cselekmény elkövetése során használt eszközből, az elkövetés körülményeiből és módjából, a sérülés helyéből és jellegéből lehet következtetést levonni. A jelen ügyben elsődlegesen vizsgálandó körülmény az elkövetés eszköze, az azzal támadott testrész, illetve az ütés ereje. Megállapítható, hogy a vastag falú söröskorsóval a fej hátsó részére mért ütésből egyértelmű következtetés vonható le a súlyos testi sértés legalább eshetőleges elkövetésének szándékára. Megállapítható azonban, hogy az elsőfokú katonai tanács azzal, hogy mellőzte a tényállásból annak megállapítását, hogy az ütés következtében a sértett fején a korsó összetört, éppen egy olyan körülményt zárt ki, amelyből következtetés vonható le az ütés erejére. Nem kétséges ugyanis, hogy kisebb erejű ütés esetén a vastag falú üvegkorsó a sértett fején nem tört volna össze. Ez olyan objektív összefüggésnek tekintendő, amely a tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvosszakértőnek a valószínűségi megállapításai közül nem a kisebb erejű ütésre irányulót támasztja alá. Egyúttal a vádlott által elkövetett bűncselekmény jogi minősítésére határozott következtetés vonható le az irányadó tényállás alapján.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlott cselekményeit egységesen súlyos testi sértés büntette kísérletének (Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés) minősítette. Figyelemmel arra, hogy három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő büntett került megállapításra a vádlottal szemben, így amellet a másodfokú katonai tanácsnak a garázdaság vétsége megállapíthatóságát már nem kellett vizsgálnia. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Btk. 2. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az elbírálás idején hatályos büntető törvényt alkalmazta, mert az a pénzbüntetés egy napi tétele összegének tekintetében az enyhébbnek tekintendő.

Az ügyésznek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezése nem, míg a védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, melyek közül a másodfokú katonai tanács nagyobb nyomatékkal vette figyelembe az időmúlást, hiszen az elsőfokú ítélet kihirdetése óta az tovább hosszabbodott. A hivatkozott enyhítő és súlyosító körülményekre figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben a Btk. 33. § (4) bekezdése alapján pénzbüntetést szabott ki. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény tényleges tárgyi súlyára, illetve a hivatkozott enyhítő körülményekre figyelemmel nem indokolt a vádlottal szemben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása. A további időmúlásra figyelemmel a másodfokú katonai tanács a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 300 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre enyhítette. A pénzbüntetés megfizetésére 15 havi részletfizetést engedélyezett a Btk. 50. § (4) bekezdésének alkalmazásával a vádlott anyagi körülményeire figyelemmel. Az ítéltábla katonai tanácsának álláspontja szerint a vádlottal szemben a mintegy négy éve történt bűncselekmény miatt már ez a büntetés is megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat. Így a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A vádlott szolgálati viszonya méltatlansági eljárásban szűnt meg, ő a továbbiakban rendfokozatot nem viselhet, így a kiszabott lefokozás katonai büntetést a másodfokú bíróság mellőzte. A jogi minősítés megváltoztatására figyelemmel a másodfokú katonai tanács mellőzte a halmazati büntetésre történő utalást is.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. január 12.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2018. január 12.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke